

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

149 Laici vigore consuetudini nullam possunt habere in clericos
auctoritatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

senatores, praesidentes, cancellarij, vice-cancellarij, quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus, contra personas ecclesiasticas, iudicè, vel auctoritative, ut per Sayr. in *Theaur. cas. consc. cap. 23. numer. 2.* Clericum enim esse incorrigibilem declarari debet per iudicem ecclesiasticum, non autem per secularem. *Capyc. decis. 112 num. 6.*

145 Multae enim actiones † contra clericos hoc loco magistratibus seularibus sunt prohibitae.

Prima est eorum, qui quomodolibet se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus; & illa vox; quomodolibet, intelligenda est iudicè vel auctoritative.

Secunda actio est illos processare ut per eandem Sayr. in *Thef. cas. consc. tom. 1. lib. 3. c. 23 num. 2.* & *Graff. in decis. par. 2. lib. 4. c. 18 nu. 149.*

146 Illa enim dictio, † quomodolibet, est universalis, quae comprehendit processum quocumque modo factum, ut per gloss. in *clement. 2. in verb. quomodolibet, de sent. excommunic.* Albert. de Ros. in *dictionary, & verb. quomodolibet. Paris. conf. 58. numer. 10. volum. 1.* Et comprehendit omnes modos excogitabiles, nempe realem, personalem, directum, & indirectum, ut per gloss. in *dict. clement. 2.* & *Hypol. de Marfil. in conf. 80 num. 38.* Illa enim secreta datio votorum habet vim sententiae, quae praesupponat processum factum, eo modo, quo in similibus fieri solet.

147 Et, quamvis fiat sine scriptura, † etiam sine scriptis processus fieri potest, & tamen dicitur processus, *auth. nisi breviores,*

& ibi Bart. & Bald. *C. de sentent. ex brev. recit.* Unde, quando magistratus discolatus unitur, & sedet pro suffragiis ventilandis; processus est iuxta consuetudinem formatus, & uti processantes omnes in censuris contentis in Bulla Cœnae Domini incidunt, etiam, quod non consequatur condemnatio, & qui votum favorabile clericum, quod non sit factiosus, & pœna discolatus multandus, dederunt; nisi se declaraverint, nolle contra clericum aliquo modo procedere.

148 Quia cum aliis quilibet particeps in processu facto, omnes eandem pœnam incurrit; cum enim per ipsos non steterit, quominus clericum condemnaverint, suffragiis ipsum cribando; hoc casu ex solo processu ad calculum condemnatione non secuta, pœna dictae excommunicationis incurritur, prout in atrocioribus, *l. si quis non dicam rapere,* & ibi Bart. & Bald. *C. de episc. & cler. c. 1.* & ibi gloss. & Abb. *primo not. de praesumpt.* & *Felyn. in tract. quan. cont. puniat. nu. 1.* & est casus in Bulla Cœnae Domini expresse comprehensus, ut in eadem Bull. nu. 19 ibi processando, & cum auctoritative fiat processus, magistratus ipse facto excommunicationis sententiam incurrit, *Navar. in c. 27. n. 71. vers. declaratio prima.*

149 Nee se † tueri valent longa consuetudine: quia laici vi consuetudinis nullam possunt habere in clericos potestatem, ut post Joana. Andr. & Dom. tenet *Felyn. in cap. 2. num. 3. de major. & obed. Card. in conf. 68. Rot. dict. decis. 10. num. 4. de consuet. in antiq. cap. clerici,* & ibi Abb. *numer. 5. & 6. & Dec. num. 35. de iud. & plenè, ac bene Azor eodem lib. 5. institut. moral. c. 12. sub. vers. sed dubitari posse. Quae conclu-*

conclusio procedit, & habet locum, tam in causis criminalibus, super quibus dictum tribunal disciolatus fuit erectum, quam in civilibus, ut *cap. qualiter, & quando, eodem titul. de jud. Abb. post alios dict. num. 6. & Azor. loco proxime citato, sub littera B.*

150. Dicitur autem § de consuetudine, quod d. laicis contra clericos nullam possit tribuere jurisdictionem, procedant etiam in prescriptione, quamvis tanti temporis cursu fuerit continuata, ut in contrarium initij memoria non existat: quia laicus est incapax juris, & potestatis spiritualis, quam nullo tempore prescribere potest, cum illam civiliter non valeat possidere, *cap. causamque, & ibi gloss. final. & Abb. num. 2. de prescript. Joann. Andr. & alij in cap. 2. de prob. in 6. & Azor. eodem cap. 12. sub vers. quod verò.*

151. Et § cum Bull. Coen. Domini annis singulis die Jovis majoris hebdomadae, omnes eidem Bullae contravenientes excommunicentur solemniter per Papam, anathemate horrendo, ut per S. Antonin. in 2. par. 3. par. tit. 27. § 77. per ipsam in 153. terrumpuntur, & impediuntur omnes praescriptiones contra ecclesiasticam jurisdictionem, ut inquit Felyn. in c. cum non liceat, nu. 12. vers. quinto considera. & Azor. qui ad contraria respondet sub dict. vers. quod verò, & vers. quae ad muniendam, colum. 7. & pro hac sententia optime faciunt plura allegata per Olasch. in disputat. an princ. christ. fas sit, nu. 11.

152. Excipiuntur § tamen duo casus, in quibus clerici pro criminibus, per executores laicos capi, & carcerari possunt. Primus est, quando cunque, & quacunque de causa clericus fori privilegio non gaudet,

quod tamen est ab Ordinario declarandum, quo casu potest etiam processari, & puniri, ut qui non incedunt in habitu, & tonsura, nec sunt in factis ordinibus constituti, aut beneficiati, concil. Trident. 6. de reform. § 23. Talis enim quis praesumitur, qualis in habitu reperitur, c. si iudex laicus, de sentent. excomm. in 6. Secus tamen, si habent ordines sacros, aut beneficia ecclesiastica: quia tunc ob non delationem habitus privilegium clericale non amittunt, sed ab Ordinariis poenis juris sunt plectendi. Secundus, si in fragranti delicto capitali comprehendantur. Tunc enim à ministris iustitiae saecularis, absque tamen injuria, violentaque manus iniectione, & clericali ordinis dedecore, capi poterit; non quidem (si gaudet privilegio clericali,) ut per eos causa cognoscatur, sed, ut si captus, cum prima opportuna fieri poterit; ecclesiastico Judici tradatur ut pro ratione delicti ab eodem puniatur, ut per Abb. in c. cum non ab homine, nu. 5. de jud. Navar. c. 27. nu. 83. & Sayr. eodem lib. 3. c. 23. nu. 4.

153. Vigesimo, § in eandem excommunicationis sententiam incidunt occupantes bona, aut terras Ecclesiae Romanae, vel supremam jurisdictionem, quae ad ecclesiam Romanam in illis spectat. Terrae verò, loca, & civitates, quae sub dicto capite comprehenduntur, subalma Urbis, regnum Siciliae, insula Sardiniae, insula Corsica, terrae citra Phatum; patrimonium Beati Petri in Thuseta, Ducatus Spoletanus, Comitatus Venusinus, Comitatus Sabinensis, Marchia Anconitana, Massa Trebaria, Romandiola, Campania, maritimae Provinciae, illarumque terrae, & loca; terrae specialis commissionis Annulphorum: